

การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดในประเทศไทยเคยทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอนอ่านภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา แต่การทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษโดยสอนทุกทักษะและเนื้อหาตามหลักสูตรในระดับประถมศึกษาเคยมีผู้ทำมาแล้ว ในปีการศึกษา 2512 จุรีย์ จิระกุล¹ ได้ทดลองเปรียบเทียบวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบวิธีแปลกับวิธีของภาษาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลของการทดลองปรากฏว่าสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่ต่างกันนัก

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและวิธีสอนอ่านโดยตรงนั้น ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาวิธีสอนอ่านภาษาอังกฤษและปัญหาในการสอนในระดับต่าง ๆ โดยใช้วิธีสำรวจหรือแจกแบบสอบถาม

ใน พ.ศ. 2503 สุรีย์ เปี่ยมสุข² ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษในชั้น ป.กศ. ได้พบว่า การสอนอ่านมุ่งให้นักเรียนมีความสามารถทั้งในการอ่านในใจและการอ่านออกเสียงเพราะจะต้องไปเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ครูใช้ภาษาไทยเข้าช่วยในการสอนอ่านถึง 80 %

¹ จุรีย์ จิระกุล, "การทดลองเปรียบเทียบวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบวิธีแปล (Translation method) กับวิธีของภาษาศาสตร์ (Linguistic method) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5," (ปริชญานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513).

² สุรีย์ เปี่ยมสุข, "การสอนอ่านอังกฤษในชั้น ป.กศ.," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2503).

ในปีเดียวกันนี้ วไล โรจนานนท์³ ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการอ่านหนังสือแบบเรียนอ่านภาษาอังกฤษชั้นเตรียมอุดมศึกษา ได้พบว่า ครูใช้ภาษาอังกฤษอธิบายเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน และพยายามสอนให้ทักษะทั้ง 4 สัมพันธ์กัน

ต่อมา กุศทิพย์ โรหิตรัตนะ⁴ ได้วิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนและปัญหาในการสอนอ่านอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกศิลปะ ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนคร และธนบุรี พ.ศ. 2511 ผลของการวิจัยพอสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีแปลในการสอนอ่านอังกฤษ แต่วิธีการสอนที่ใหม่แก่เด็กเรียนมากคือ วิธีที่ครูสอนศัพท์และโครงสร้างเป็นภาษาอังกฤษก่อนให้นักเรียนอ่าน

งานวิจัยชิ้นหลังสุดคือ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ชื่อโครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของ เจื้อจันทร จงสถิตอยู่⁵ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาวิธีสอน ปัญหาที่ครูประสบในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ สัมฤทธิผลในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ตลอดจนปัญหาในการอ่าน และนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการเสนอโครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษดังกล่าวมีย่อ ๆ ดังนี้

³วไล โรจนานนท์, "ประสิทธิภาพของการอ่านหนังสือแบบเรียนอ่านภาษาอังกฤษชั้นเตรียมอุดมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2503).

⁴กุศทิพย์ โรหิตรัตนะ, "การศึกษาวิธีสอนและปัญหาในการสอนอ่านอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกศิลปะ ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครและธนบุรี พ.ศ. 2511," (ปริญญาานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประดาณมิตร, 2512).

⁵เจื้อจันทร จงสถิตอยู่, "โครงการการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

1. ให้ถือเอาวัตถุประสงค์ในการสอนอ่านอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ควรแบ่งกลุ่มนักเรียนออกตามความสามารถ แล้วจัดการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มหนึ่ง ๆ ควรมีจำนวนไม่เกิน 35 คน
3. ครูอาจารย์ที่สอนอ่านอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างน้อยที่สุดควรได้รับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรี และควรได้เลือกเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีของการอ่าน หลักของการเรียนอ่านและจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการอ่านภาษาอังกฤษ
4. จะต้องสอนให้นักเรียนรู้จักอ่านภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพเสียก่อน
5. ต้องปรับปรุงพื้นฐานภาษาอังกฤษของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา
6. ควรใช้เวลาสอนอ่าน 40 % ของการสอนทักษะภาษาอังกฤษ และการฟัง การพูดจะตองนำหน้าการอ่านเสมอ
7. เนื้อหาของบทเรียนควรมีการควบคุมศัพท์และโครงสร้างตามลำดับความงายยาก การควบคุมศัพท์อาจอาศัยเทียบเคียงจากศัพท์ที่ Michael West แนะนำและแบ่งหมวดหมู่ไว้ในหนังสือ Teaching English in Difficult Circumstances หรือดูจากคำที่ปรากฏบ่อย ๆ จากหนังสือของ Edward L. Thorndike and Irving Lorge ในหนังสือ The Teacher's Word Book of 30,000 Words.
8. การสอนอ่านในชั้น ควรจะเป็นการสอนโดยละเอียด ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องโดยตลอด ได้เรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้าง สามารถนำศัพท์และโครงสร้างของประโยคประเภทที่พบเห็นบ่อย ๆ ไปใช้ เนื้อเรื่องสำหรับการสอนอ่านในชั้นนี้มีความยากเหมาะกับนักเรียน การสอนอ่านจะต้องฝึกทั้งการอ่านในใจและอ่านออกเสียง
9. ควรกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างนิสัยในการอ่าน หนังสือที่ให้อ่านควรง่ายกว่าที่เรียนในชั้น
10. วิธีสอนอ่านที่สะดวกสำหรับครูมากที่สุด คือ ระบบ SQ3R (Survey สำรวจ

เรื่องที่อ่านอย่างรวดเร็ว Question ตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน Read อ่านเพื่อค้นหา คำตอบ Recite จดจำคำตอบหรือเรื่องราวที่พบ จะโดยการท่องหรือเขียนก็ได้ Review ทบทวนในเวลาว่างเพื่อให้จำได้ตลอด)

11. วิธีสอนอ่านที่ใหม่คือวิธีหนึ่งในการสอนอ่านระดับนี้ คือสอนศัพท์และโครงสร้างประโยคที่ยากเสียก่อน แล้วฝึกหัดการใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคประเภทที่พบบ่อย ๆ หลังจากนั้นจึงฝึกการอ่านเรื่องซึ่งในระดับชั้นนี้ควรจะฝึกเฉพาะการอ่านที่เข้าใจความคิดที่สำคัญ ๆ และเข้าใจรายละเอียดของเนื้อเรื่อง

12. ควรส่งเสริมความสนใจในการอ่าน ด้วยการจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนวัยนี้ไว้ในห้องสมุด มีอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นและเหมาะสม จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะเรียน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการอ่าน เช่น ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น

13. ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนอ่านของนักเรียน คุณผลการสอนของครูเพื่อหาทางปรับปรุง และประเมินผลของโครงการเพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น

ในต่างประเทศ งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านและวิธีสอนอ่านมีผู้กระทำกันอย่างกว้างขวาง เกจ⁶ กล่าวถึงงานวิจัยทางด้านนี้ว่า "Research on reading instruction comprises more material than does research in any other part of the curriculum."

เนื่องจากงานวิจัยทางด้านนี้มีมากดังกล่าวย่างนี้ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมากล่าวในที่นี้เฉพาะสิ่งที่จะเป็นพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนอ่าน และเทคนิคการสอนอ่านที่ครูไทยอาจนำมาคิดแปลงใช้ได้ ผู้วิจัยจะไม่กล่าวถึงการเลือกแบบเรียน การ

⁶N. L. Gage (ed.), Handbook of Research on Teaching (Chicago: Ran McNally & Company, 1963), p. 865.

ส่งเสริมการอ่านเป็นรายบุคคล จะกล่าวเฉพาะเทคนิคที่จะใช้ในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ งานวิจัยชิ้นหนึ่งซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รู้สภาพทั่วไปของการสอนอ่านในต่างประเทศ คืองานของ วิลเลียม เกรย์⁷ เขาได้สำรวจการสอนอ่านภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ รวม 45 ประเทศ และสรุปผลของการค้นคว้าดังนี้

1. วิธีสอนอ่านที่ใช้กันในสมัยต้น ๆ (คือในสมัยกรีกและโรมันเรื่อยมาจนถึง ศตวรรษที่ 19) มี 2 วิธี วิธีหนึ่งเน้นในเรื่องส่วนประกอบของคำและเสียงของส่วน ประกอบนั้นเพื่อช่วยให้จำคำได้ อีกวิธีหนึ่งสอนโดยเน้นในเรื่องคำและความหมายของ สิ่งที่อ่าน วิธีนี้ครูจะสอนให้อ่านคำที่มีความหมาย สอนให้รู้จักวลี ประโยค และเรื่อง สั้น ๆ ตามลำดับ

2. วิธีสอนอ่านในสมัยต่อมาจนกระทั่งปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 2 อย่าง คือ

2.1 แบบผสม (The Eclectic Trend) นำเอาวิธีการสอนหลาย ๆ แบบมารวมกัน

2.2 แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (The Learner-Centered-Trend) การสอนแบบนี้จะต้องเลือกเนื้อหาให้เหมาะกับความสนใจ ประสบการณ์ และความต้องการ ของผู้เรียน มีการอภิปรายในเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้ช่วยเหลือ

บลูมฟิลด์⁸ รู้ดีกว่าการสอนอ่านควยวิธีทางภาษาศาสตร์จะให้ประโยชน์ต่อครูและ นักเรียนอย่างใหญ่หลวง วิธีการของเขาในการสอนอ่านคือ สอนให้นักเรียนรู้จักตัวอักษร ก่อน ให้นักเรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัวได้ สามารถอ่านจากซ้ายไปขวา เห็น ความแตกต่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ของรูปร่างตัวอักษร เมื่อนักเรียนสามารถอ่านและออกเสียง

⁷William S. Gray, The Teaching of Reading and Writing: An International Survey (Paris: Unesco, 1956), pp. 75-93.

⁸Leonard Bloomfield and Clarence L. Barnhart, Let's Read: A Linguistic Approach (Detroit: Wayne State University Press, 1961).

ตัวอักษรพิมพ์ทั้งตัวใหญ่และเล็กได้อย่างคล่องแคล่วแล้วจึงให้อ่านเป็นคำ ๆ และเป็นประโยค

เด็กที่เริ่มหัดอ่านใหม่ ๆ จะรู้สึกลำบากในการเชื่อมเครื่องหมายที่เห็นและเสียงพูดเข้าด้วยกันจนไม่สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่เขาอ่าน ผู้สอนจะช่วยให้ได้โดยการให้คำที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการอ่าน คำเหล่านี้ควรเป็นคำสั้น ๆ และการออกเสียงเป็นไปตามกฎ ควรให้เด็กอ่านคำเหล่านี้ใหม่มากที่สุดโดยไม่คำนึงถึงความหมาย เด็กจะจับความหมายได้เมื่อเขาสามารถแก้ปัญหาในการอ่านได้แล้ว เด็กที่ฝึกอ่านจะต้องอ่านดัง ๆ ก่อน เมื่อได้รับการฝึกอย่างถี่ถ้วนแล้วจึงจะสามารถอ่านในใจได้

อัลเบิร์ต เจ แฮริส⁹ กล่าวถึงการสอนอ่านในสหรัฐอเมริกาว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ในสหรัฐสอนอ่านขั้นต้น ๆ ด้วยวิธีที่เรียกว่า The Basal Reader Method การสอนวิธีนี้ครูจะต้องเตรียมบทเรียนอย่างละเอียด คือต้องจดลงไปบนแผนการสอนว่าจะสอนเนื้อหาอะไรบ้าง จะใช้วิธีสอนแบบไหนในตอนใด อุปกรณ์ที่ใช้คืออะไรและจะใช้เมื่อใด ผู้สอนจะต้องพยายามให้ทุกอย่างสมดุลกัน เช่น การอ่านในใจกับการอ่านออกเสียง การพัฒนาทักษะกับการเพิ่มพูนความสนใจ การเห็นรูปศัพท์กับการได้ยินเสียง ความเร็วในการอ่านกับความเข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังต้องมีการอ่านหนังสือประกอบด้วย

กอสัน และ แบมแมน¹⁰ กล่าวถึงเทคนิคพื้นฐานในการสอนอ่านว่า ควรสอนให้นักเรียนอ่านควบตาก่อนอ่านดัง ๆ ก่อนการอ่านครูควรตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ถูกต้อง ตัวอย่างคำถามมีดังนี้

⁹Harris, op. cit., pp. 49, 67.

¹⁰Mildred Dawson and Henry Bamman, Fundamentals of Basic Reading Instruction (New York: David McKay Co., Inc., 1963), pp. 70-71.

The first sentence tells what Molly has. Read it with your eyes. Who can read it to us ?

Molly has a new dress.

What colour is it ?

It is red and white.

Who made the dress ?

Her grandmother made the dress.

When will Molly wear it ?

Molly will wear it next Sunday.

หลังจากให้นักเรียนอ่านในใจและตอบคำถามคร่าวๆ ก็ฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียง การอ่านให้อ่านคล้ายพูดคุยธรรมดา

ไบรซ์ แวน ไชออก¹¹ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนอ่านว่า การสอนอ่านนั้น ยอมรับรวมทั้งการสอนอ่านในใจ อ่านออกเสียงและความหมาย ควรประวิงการอ่านไว้ ก่อนจนกว่าจะได้สอนคำใหม่และแบบสร้างที่ใช้ใหม่พออ่านให้เข้าใจก่อน ไม่ควรสอนอ่าน โดยวิธีแปล

บัมพัส¹² ใ้แบ่งชั้นของการสอนอ่านแก่นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองดังนี้

¹¹Bryce Van Syoc, Methods of Teaching English as a Foreign Language (Bangkok: Social Science Association of Thailand Press, 1963).

¹²Faye L. Bumpass, "Bridging the Gap...", English Teaching Forum, I (June, 1963), pp. 9-10.

1. ขั้นแนะนำ (Introductory Stage) สอนให้เด็กตั้งใจฟัง พยายามออกเสียงตามครูและฝึกออกเสียงทั้งพร้อมกันและเดี่ยว ในขั้นนี้เด็กจะต้องเข้าใจความหมายของแต่ละคำ และใช้คำนั้นในประโยคได้ ต้องฝึกประโยคใหม่ ๆ และใช้ประโยคแบบนั้นตอบคำถามได้

2. ขั้นแสดงตัวเขียน (Presentation of Graphic Symbols) เมื่อฝึกปากเปล่าแล้วครูควรเขียนสิ่งที่ฝึกบนกระดาน พยายามให้นักเรียนเชื่อมโยงเครื่องหมายเข้ากับความหมายโดยใช้อุปกรณ์ช่วย

3. ขั้นฝึกอ่านพร้อมกัน (Choric Practice Reading) ครูฝึกให้นักเรียนอ่านประโยคต่าง ๆ พร้อมกัน ครั้งแรกฝึกโดยปิดหนังสือ ครูยกมือขึ้นลงแสดงระดับเสียงสูงต่ำ ต่อมาจึงให้เปิดคูตัวเขียนในหนังสือหรือดูจากกระดานคำ

4. ขั้นอ่านหนังสือ (Book Reading Stage) ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนอ่านในใจสิ่งที่อ่านคือสิ่งที่ได้ฝึกด้วยปากเปล่าในขั้นต้น ๆ แล้ว

พินอคเซียโร¹³ ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการสอนอ่านไว้ว่า การฟังและการพูดจะต้องมาก่อนการอ่านเสมอ เราจะอ่านได้เร็วขึ้นถ้าทำเสียงในคอ และครูควรจะอ่านถึง ๆ ให้นักเรียนฟังก่อน เขาแบ่งขั้นของการสอนอ่านออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. นักเรียนอ่านสิ่งที่ได้เรียนปากเปล่ามาแล้วหรือสิ่งที่เขาจำได้แล้ว อาจเป็นบทสนทนาหรือเรื่องที่โดยอภิปรายกันแล้วก็ได้

2. ครูแต่งบทสนทนาหรือข้อความใหม่โดยใช้ศัพท์และโครงสร้างที่นักเรียนรู้จักแล้วให้นักเรียนอ่าน

3. นักเรียนเริ่มอ่านข้อความซึ่งมีคำหรือโครงสร้างที่ไม่รู้จักไปอยู่บ้าง

¹³Mary Finocchiaro, English as a Second Language: From Theory to Practice (New York: Simon & Schuster, Inc., 1964), pp. 70-76.

4. ให้อ่านหนังสือชาสลิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงให้ง่ายลงหรือนิยายสาร

5. ให้อ่านสิ่งใดก็ได้โดยไม่จำกัด

วิธีดำเนินงานเพื่อสอนชั้น 3 และชั้น 4 มีดังนี้

1. แบ่งสิ่งที่จะสอนในวันนั้นออกเป็น 2 หรือ 3 ตอนเพื่อที่จะได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน

2. เราใจให้นักเรียนอยากอ่านโดยโยงสิ่งที่จะอ่านเข้ากับประสบการณ์ของนักเรียน หรือดำเนินเรื่องที่อ่านเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องยาวที่หาความถึงเรื่องยาวนั้น

3. แสดงวัตถุประสงค์ของการอ่านนั้น

4. อธิบายสิ่งที่ยากก่อน อาจสรุปเรื่องที่จะอ่านให้ฟังก็ได้

5. ใช้เทคนิคอย่างใดอย่างหนึ่งในแต่ละตอน อาจจะทำที่ละบรรทัดแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ หรืออ่านทั้งตอนแล้วตั้งคำถาม

6. ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่อ่านทั้งหมด

7. เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

004265

7.1 เตรียมคำถามไว้ 4 หรือ 5 คำถาม ให้นักเรียนคนหนึ่งอ่านคำถามคนหนึ่งตอบ อีกคนหนึ่งเขียนบนกระดาน เมื่อตอบเสร็จแล้วครูแก้ประโยคที่เขียนผิดโดยให้นักเรียนช่วยกันแก้ ครูอ่านคำตอบ นักเรียนทั้งชั้นอ่านตาม

7.2 อ่านบทความที่ละเอียดประโยค ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านตาม

7.3 ให้นักเรียนยกคำที่เหมือนกันหรือคำตรงกันข้ามของศัพท์บางตัว ให้เปลี่ยนคำจากคุณศัพท์เป็นนาม ฯลฯ

7.4 ให้นักเรียนตั้งคำถามเอง และให้เพื่อนในชั้นเป็นผู้ตอบ

นอกจากวิธีดำเนินงาน 7 ข้อนี้อแล้ว หากนักเรียนคนใดมีความสามารถเป็นพิเศษ ครูจะให้งานไปอ่านเพิ่มเติมนอกชั้นก็ได้

วิธีดำเนินงานสอนอ่านแบบสุดท้ายที่ผู้วิจัยต้องการกล่าวไว้ในที่นี้คือ วิธีของ
แมสเซ และ มัวร์¹⁴ ซึ่งดำเนินการสอนดังนี้

1. พัฒนาความพร้อมที่จะอ่าน
2. แนะนำให้อ่านในใจก่อน
3. พัฒนาความเข้าใจด้วยปากเปล่า
4. พัฒนาความเข้าใจศัพท์
5. ให้อ่านซ้ำ อ่านดัง ๆ หรืออ่านในใจก็ได้
6. ให้ประสบการณ์ดีต่อเนื่องจากการเรียนอ่าน เช่น พัฒนาทัศนคติ ความสนใจ
ความเข้าใจให้กว้างขึ้น

¹⁴Will J. Massey and Virginia D. Moore, Helping High School Students to Read Better (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1965), p. 32.